

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพแม่บ้าน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพแม่บ้าน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2562

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพธุรกิจบริการทำความสะอาด อาชีพแม่บ้านนี้ได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแม่บ้าน (เจ้าของอาชีพ) มาจัดทำแผนภาพหน้าที่งาน (Functional map) ความมุ่งหมายหลัก (Key Purpose) บทบาทหลัก (Key Role) หน้าที่หลัก (Key Function) หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) สมรรถนะย่อย (Element of Competence) เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) ขอบเขต (Range Statement) หลักฐานการปฏิบัติงานและความรู้ (Evidence) แนวทางการประเมิน (Assessment Guidance) โดยมี การปรับปรุงการใช้ภาษาสื่อสารทั้งข้อความที่ใช้เขียนและภาษาพูดให้ทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนและเข้าใจตรงกัน และเพิ่มเติมเสนอจรรยาบรรณวิชาชีพแม่บ้าน 7 ข้อ นิยามของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงกำหนดความหมายของคำที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ดังนี้

“คุณวุฒิวิชาชีพ” (Professional Qualification) หมายความว่า การรับรองความรู้ความสามารถ และทักษะของบุคคลในการทำงานตามมาตรฐานอาชีพ

“มาตรฐานอาชีพ” (Occupational Standards) หมายความว่า การกำหนดสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ

“สมรรถนะ” (Competency) หมายความว่า การใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถมาประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบอาชีพ

“ความมุ่งหมายหลัก” (Key Purpose) หมายความว่า ขอบข่ายโดยรวมของงาน ในระดับกลุ่มอาชีพ

เป็นคำบรรยายธรรมชาติและคุณลักษณะของอาชีพที่แตกต่างจากอาชีพอื่น

“บทบาทหลัก” (Key Role) หมายความว่า ขอบข่ายงานแต่ละด้านในกลุ่มอาชีพเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายหลักของอาชีพ

“หน้าที่หลัก (Key Function)” หมายความว่า ขอบข่ายความรับผิดชอบของกลุ่มงาน

เฉพาะในกลุ่มอาชีพที่คาดหวังว่าบุคลากรสามารถจะทำได้เพื่อให้บรรลุบทบาทหลัก

“หน่วยสมรรถนะ” (Unit of Competence) หมายความว่า ขอบข่ายของงานเฉพาะที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุด

สามารถกระทำได้โดยลำพังโดยบุคคลหรือกลุ่มคนในกลุ่มอาชีพ

“สมรรถนะย่อย” (Element of Competence) หมายความว่า องค์ประกอบของหน่วยสมรรถนะ

“การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล” (International Standard Classification of Occupations)

หมายความว่า การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากลของประเทศไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประกอบด้วยชื่อรหัสอาชีพและรหัสอาชีพ

“กรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ” (Thailand Professional Qualification Framework :TPQF) หมายความว่า

ระดับคุณวุฒิวิชาชีพของประเทศไทยที่ประกาศโดยสถาบัน เพื่อใช้ในการรับรองคุณภาพวิชาชีพ

“คณะทำงาน” หมายความว่า คณะทำงานจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ โดยต้องประกอบด้วยบุคลากรที่อยู่ในกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

“คณะรับรองมาตรฐานอาชีพ” (Endorsement Board) หมายความว่า คณะรับรองมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ประกอบไปด้วยผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการในกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่า 3 คน ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่า 2 คน ผู้แทนองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องหน่วยงานละ 1 คนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยงาน และผู้แทนสถาบัน 1 รวมไม่น้อยกว่า 9 คนซึ่งคณะรับรองมาตรฐานอาชีพมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิ วิชาชีพก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

“ผู้ประเมิน” หมายความว่า คณะทำงานที่ผ่านการฝึกอบรมกระบวนการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ

อาชีพแม่บ้าน ระดับ 1

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
1011	เลือกใช้ ดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร
1012	ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร
1013	ทำความสะอาดห้องน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์ และการจัดเครื่องใช้ในห้องน้ำ
1021	เลือกใช้ ดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
1022	ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร
1023	บำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพแม่บ้าน ระดับ 1

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีทักษะในการปฏิบัติงานประจำ ได้แก่ การทำความสะอาดภายใน ภายนอกอาคาร และเครื่องใช้ให้พร้อมใช้งาน สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานในการปฏิบัติงานได้อย่างจำกัด โดยมีการควบคุมดูแลจากนายจ้างหรือหัวหน้างานอย่างใกล้ชิด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่ผ่านการประเมินและได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการทำความสะอาด อาชีพแม่บ้านระดับ 1 ต้องผ่านการประเมินหน่วยสมรรถนะของคุณวุฒิวิชาชีพแม่บ้าน จำนวน 6 หน่วย

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

N/A

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 1011 เลือกใช้ ดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร
- 1012 ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร
- 1013 ทำความสะอาดห้องน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์ และการจัดเครื่องใช้ในห้องน้ำ
- 1021 เลือกใช้ ดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
- 1022 ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร
- 1023 บำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 20/04/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
เพื่อยกระดับอาชีพแม่บ้านใหม่มาตรฐานในระดับสากล	10	ทำความสะอาด	101	ทำความสะอาดภายในอาคาร
			102	ทำความสะอาดภายนอกอาคาร

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 20/04/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence			
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย		
101	ทำความสะอาดภายในอาคาร	1011	เลือกใช้ คู่มือรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร	10111	แยกประเภทวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร		
				10112	ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร		
				10113	ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร		
				10114	มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำความสะอาด ภายในอาคาร		
		1012	ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร	10121	เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร		
				10122	ทำความสะอาดส่วนต่างๆภายในอาคาร		
				10123	ดูแลรักษาวัสดุ- อุปกรณ์ในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร		
				10131	ทำความสะอาดห้องน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์ และการจัดเครื่องใช้ในห้องน้ำ	10131	เลือกวัสดุ- อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุ ขภัณฑ์
						10132	ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์
		10133	จัดเครื่องใช้ในห้องน้ำ				
		102	ทำความสะอาดภายนอกอาคาร	1021	เลือกใช้ คู่มือรักษา จัดเก็บวัสดุ- อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร	10211	แยกประเภทวัสดุ- อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
						10212	ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
						10213	ดูแลรักษาวัสดุ- อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
10214	มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำความสะอาด ภายนอกอาคาร						
1022	ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร			10221	เลือกใช้วัสดุ- อุปกรณ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอา คาร		
				10222	ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร		
				10223	ดูแลรักษาและจัดเก็บวัสดุ- อุปกรณ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร		
1023	บำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร			10231	ดูแลสนามหญ้าและสวนในบริเวณอาคาร		

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
102	ทำความสะอาดภายนอกอาคาร	1023	บำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร	10232	ดูแลรักษาบริเวณรั้วประตูและถนนเข้าอาคาร
				10233	กำจัดขยะมูลฝอย

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 1011
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เลือกลงใช้ ดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ ใช้ทักษะในการทำความสะอาดภายในบ้านและมีความรู้ในการเลือกลงใช้ ดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในบ้านได้ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้จำกัด โดยมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10111 แยกประเภทวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร	1. แบ่งลักษณะงานทำความสะอาด ภายในบ้าน 2. บอกประเภทวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในบ้าน 3. อธิบายลักษณะการใช้งานของวัสดุ- อุปกรณ์แต่ละประเภท	การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
10112 ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร	1. เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดภายในอาคาร 2. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดภายในบ้าน	
10113 ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคาร	1. ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายในบ้านได้ถูกต้อง 2. จัดเก็บผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในบ้านได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์
10114 มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำความสะอาดภายในอาคาร	1. เตรียมความพร้อมก่อนการทำความสะอาดภายในอาคาร 2. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ด้วยความระมัดระวัง 3. ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคารตามคำแนะนำที่ติดมากับผลิตภัณฑ์	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

(ก) ความรู้ก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Knowledge)

N/A

(ข) ทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการเลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภายในอาคาร
2. ทักษะการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
3. ทักษะการจัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
2. ความรู้เกี่ยวกับการความปลอดภัยในการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (อธิบายลักษณะการใช้งานของวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดแต่ละ ประเภทได้)
2. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคารได้ถูกต้อง)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคารได้ถูกต้อง)
4. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (ใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดด้วยความระมัดระวัง)
5. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคารตามคำแนะนำที่ดีเท่ากับผลิตภัณฑ์)
6. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (เก็บรักษาผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคารได้ถูกต้อง)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (แบ่งลักษณะงานทำความสะอาดภายในอาคารได้ถูกต้อง)
2. แบบสัมภาษณ์ (บอกประเภทวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการทำความสะอาดภายในอาคารได้)
3. แบบสัมภาษณ์ (ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายในอาคารได้ถูกต้องเหมาะสม)
4. แบบสังเกต (เตรียมความพร้อมก่อนการทำความสะอาดภายในอาคาร)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ลักษณะงานทำความสะอาดภายในอาคาร ได้แก่ การขัดกวาด การเช็ดถู การขัด
2. ประเภทของวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภายในอาคาร
  - 2.1 อุปกรณ์สำหรับขัดและกวาด ได้แก่ ไม้กวาดขนไก่ ไม้กวาดดอกหญ้า ไม้กวาดทางมะพร้าว ไม้กวาดเสี้ยนตาลหรือ ไม้กวาดหยากไย่ และเครื่องดูดฝุ่น
  - 2.2 อุปกรณ์สำหรับขัด ได้แก่ แผ่นขัด แปรงพลาสติก แปรงไนลอน แปรงกบมะพร้าว แปรงทองเหลือง
  - 2.3 อุปกรณ์สำหรับเช็ดถู ประเภทเช็ดถูได้แก่ ผ้าถูพื้น ฟองน้ำ ไม้ถูพื้นถึงน้ำ และกะละมัง
3. ลักษณะการใช้งาน
  - 3.1 ไม้กวาดขนไก่ ใช้สำหรับขัดฝุ่นตามชั้นวางของ หลังตู้หรือตามเฟอร์นิเจอร์ โดยต้องใช้ในบริเวณที่แห้งเท่านั้น

- 3.2 ไม่กวาดดอกหญ้า ใช้สำหรับกวาดพื้นที่แห้งและเรียบ เช่น พื้นไม้ พื้นซีเมนต์ขัดเรียบ พื้นหินขัด พื้นกระเบื้อง
- 3.3 ไม่กวาดเสี้ยนตาล ชนิดที่มีด้ามยาว หรือไม้กวาดหยากโย ใช้กวาดที่สูง ใช้สำหรับกวาดหยากโยบนเพดานหรือกวาดบริเวณที่อยู่ไกลและเอื้อมไม่ถึง
- 3.4 เครื่องดูดฝุ่น ใช้แทนไม้กวาดเกือบทุกประเภท โดยเลือกใช้หัวเครื่องดูดฝุ่นให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นผิวที่จะทำความสะอาด
- 3.5 แผ่นขัด ใช้ขัดถูคราบสกปรกที่พื้นกระเบื้อง เครื่องเรือนและเครื่องใช้ต่างๆ ใช้ร่วมกับน้ำยาขัดหรือผงขัด
- 3.6 แปรงพลาสติก ชนิดมีด้ามใช้ขัดโถส้วมหรือขัดอื่นๆ ชนิดด้ามสั้นใช้ทำความสะอาดของใช้ที่ทำด้วยผ้าหรืออื่นๆ
- 3.7 แปรงไนลอนใช้ขัดฝุ่นละอองบนเสื้อผ้า หรือเครื่องใช้ที่ทำจากหนัง เช่น กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น
- 3.8 แปรงกามมะพร้าว ใช้ขัดมุ้งลวด พื้นไม้ พื้นกระเบื้อง พื้นซีเมนต์ที่ไม่ต้องการให้เห็นรอยขัดถู
- 3.9 แปรงทองเหลืองใช้ขัดพื้นไม้ พื้นซีเมนต์หรือพื้นที่สกปรก
- 3.10 ผ้าถูพื้นใช้เช็ดถูอาคารหรือเครื่องเรือนต่างๆ
- 3.11 ฟองน้ำ ใช้ซับน้ำออกจากเครื่องใช้หรือเช็ดถูคราบสกปรก
- 3.12 ไม้ถูพื้น ใช้ถูพื้นต่างๆ ภายในอาคาร
- 3.13 ถังน้ำและกะละมังใช้ใส่น้ำเพื่อซักล้างและทำความสะอาดสิ่งของต่างๆ
4. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร ได้แก่ สารซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาขัดและผงขัด
  - 4.1 สารซักฟอก ใช้งานตามที่ระบุในฉลาก เช่น ใช้ทำความสะอาด ซักล้างทั่วไป
  - 4.2 น้ำยาล้างจาน ก่อนใช้ควรศึกษฉลากและพิจารณาถึงส่วนผสมและคุณสมบัติให้เหมาะสม
  - 4.3 น้ำยาขัดและผงขัด ใช้ทำความสะอาดพื้น ขัดภาชนะตามที่ระบุไว้ในฉลาก
5. หลักการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดอาคาร
  - 5.1 ต้องปลอดภัยในการทำงาน
  - 5.2 ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ค่าใช้จ่าย พลังงานไฟฟ้า และน้ำ
  - 5.3 มีขั้นตอนการใช้งานและบำรุงรักษาอย่าง ไม่ซับซ้อน
  - 5.4 มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน
  - 5.5 ทำจากวัสดุที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
6. การดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
  - 6.1 ไม้กวาดขนไก่ หลังจากใช้เสร็จแล้ว ต้องสะบัดฝุ่นออกให้หมด แล้วแขวนไว้ในที่เหมาะสม
  - 6.2 ไม้กวาดดอกหญ้า ควรทำให้แฉกโดยแฉกให้สูงกว่าพื้นเล็กน้อย ทำให้ปลายไม้กวาดไม่หักงอ
  - 6.3 ไม้กวาดทางมะพร้าว ล้างให้สะอาด เก็บในที่ร่มและแห้ง โดยการแขวนหรือวางราบกับพื้น วางตั้ง
  - 6.4 ไม้กวาดเสี้ยนตาล ควรตั้งหยาบไยที่ติดอยู่ออกให้หมด เก็บโดยตั้งพิงกับผนัง ให้ปลายอยู่ด้านบน
  - 6.5 เครื่องดูดฝุ่น ควรทำความสะอาดตามคู่มือการใช้อุปกรณ์เพื่อช่วยยืดอายุการใช้งาน
  - 6.6 แผ่นขัด ฟองน้ำหลังใช้แล้วต้องล้างให้สะอาดบีบน้ำออกและผึ่งให้แห้ง
  - 6.7 ผ้าถูพื้นชนิดต่างๆ ต้องซักให้สะอาด สะบัดหรือบีบไล่เศษผงออกให้หมดแขวนไว้โดยให้ปลายเหนือจากพื้น เพื่อให้แห้งและไม่วางหรือแขวนตากผ่น เพราะจะทำให้ด้ามเป็นสนิมและฝุกร่อนได้ง่าย
7. การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
  - 7.1 สารซักฟอก หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท เก็บในที่แห้งและให้พ้นมือเด็ก
  - 7.2 น้ำยาล้างจาน หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวกแต่ให้พ้นมือเด็ก
  - 7.3 น้ำยาขัด ผงขัด หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวกแต่ให้พ้นมือเด็ก
8. เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงาน
  - 8.1 เตรียมความพร้อมร่างกาย
    - สวมเสื้อผ้ามิดชิด รัดกุมสะดวก เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน
    - ใส่อุปกรณ์ป้องกันต่างๆ ได้แก่ เสื้อคลุม ถุงมือยาง หมวกคลุมผม และผ้าปิดจมูกให้เรียบร้อย
    - การป้องกันร่างกาย เช่น สวมถุงมือ รองเท้าบูท สวมหน้ากาก
  - 8.2 เตรียมความพร้อมอุปกรณ์
    - เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น
    - ขณะปฏิบัติงานต้องใช้วัสดุ-อุปกรณ์อย่างระมัดระวัง
    - เตรียมถังน้ำและใส่น้ำสะอาด พร้อมผ้าสำหรับการเช็ดทำความสะอาด
9. ข้อควรระวังในการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
  - 9.1 ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ให้เหมาะสมกับงานทำความสะอาด

- 9.2 ขณะปฏิบัติงานควรสวมถุงมือยาง และรองเท้ายาง ภายหลังจากการใช้หรือหยิบจับ
- 9.3 ระวังอย่าให้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเข้าตา ถูกผิวหนัง หรือสูดดม
- 9.4 ห้ามทิ้งผลิตภัณฑ์ล้างห้องน้ำหรือภาชนะบรรจุลงในแม่น้ำ คูคลอง แหล่งน้ำ
- 10. หลักการเลือกและใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดอาคาร
- 10.1 ต้องปลอดภัยในการทำงาน
- 10.2 ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ค่าใช้จ่าย พลังงานไฟฟ้า และน้ำ
- 10.3 มีขั้นตอนการใช้งานและบำรุงรักษาง่าย ไม่ซับซ้อน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
- 2. การสัมภาษณ์
- 3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 1012
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะในการทำความสะอาดเพดาน ผนัง ประตู หน้าต่างและพื้นภายในอาคารได้ขั้นพื้นฐาน สามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคารในขั้นพื้นฐานได้ สามารถทำความสะอาดได้จำกัด โดยมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10121 เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร	1. สำรวจส่วนต่างๆ ภายในอาคารที่จะทำความสะอาด 2. จัดเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร 3. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคารได้เหมาะสม	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
10122 ทำความสะอาดส่วนต่างๆภายในอาคาร	1. เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร 2. ทำความสะอาดส่วนต่างๆภายในอาคารได้ถูกต้องตามขั้นตอน	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
10123 ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร	1. ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร 2. จัดเก็บผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. มีทักษะในการเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด
2. มีทักษะในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร
3. มีทักษะในการจัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. มีความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
2. มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (จัดเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร)
2. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคารได้เหมาะสม)
3. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคารได้เหมาะสม)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคารได้ถูกต้องตามขั้นตอน)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคารได้เหมาะสม)
2. แบบสัมภาษณ์ (จัดเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคารได้ถูกต้อง)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ส่วนต่างๆ ที่ต้องทำความสะอาดภายในอาคาร ประกอบด้วย เพดาน ฝ้าผนัง หน้าต่าง ประตู พื้น
2. วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร
  - 2.1 เพดาน ได้แก่ ไม่กวาดหยากไย่ชนิดมีด้าม ผ้าปิดปากจุก ถังขยะ ที่ตักผง
  - 2.2 ฝ้าผนัง ได้แก่ ไม่กวาดขนไก่ แปรง ผ้า ฟองน้ำ
  - 2.3 หน้าต่าง ประตู ได้แก่ ไม่กวาดขนไก่ ผ้า ฟองน้ำ แปรงพลาสติก น้ำยาเช็ดกระจก
  - 2.4 พื้น ได้แก่ ไม่กวาดดอกหญ้า ไม้ถูพื้น ไม่กวาดทางมะพร้าว แปรงก้ามมะพร้าว น้ำยาขัดพื้น
  - 2.5 เครื่องดูดฝุ่นใช้แทนไม้กวาดเกือบทุกประเภท โดยเลือกใช้หัวเครื่องดูดฝุ่นให้เหมาะสม
3. การทำความสะอาดเพดาน
  - 3.1 ก่อนกวาดเพดาน ควรปิดปากจุกด้วยผ้า เพื่อป้องกันฝุ่นเข้าจุก
  - 3.2 กวาดเพดาน ใช้ไม้ปัดหยากไย่จากด้านบนสู่ด้านล่าง จากด้านในสู่ด้านนอก ถ้ามีหยากไย่ใช้ไม้กวาดหยากไย่กวาด
  - 3.3 กวาดพื้นด้วยไม้กวาดดอกหญ้าจากด้านในสู่ด้านนอก เพื่อเก็บเศษผงที่ลงสู่พื้น ใซ้ที่ตักผงตักใส่ถังขยะ
4. การทำความสะอาดฝ้าผนัง
  - 4.1 กวาดด้วยไม้ปัดขนไก่
  - 4.2 ใช้น้ำชุบน้ำบิดพอหมาดๆ เช็ดให้ทั่ว ถ้าเป็นฝ้าผนังชนิดขัดเรียบ กระเบื้องเคลือบใช้ฟองน้ำเช็ดด้วยน้ำยาขัดหรือผงซักฟอก เช็ดให้สะอาดอีกครั้งด้วยน้ำสะอาด
5. การทำความสะอาดประตู หน้าต่าง
  - 5.1 ปัดฝุ่นด้วยไม้กวาดขนไก่

- 5.2 ใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาด เช็ดให้ทั่ว ถ้าเป็นประตู หน้าต่างกระจก ใช้น้ำยาเช็ดกระจก แล้วเช็ดด้วยผ้าแห้ง
- 5.3 ถ้าประตู หน้าต่างมีมุ้งลวดให้ถอดมุ้งลวดออกแล้วทำความสะอาดด้วยน้ำผสมผงซักฟอกขัดด้วยแปรงพลาสติก
6. การทำความสะอาดพื้น
  - 6.1 พื้นไม้ กวาดด้วยไม้กวาดดอกหญ้าหรือไม้มีอบต้นฝุ่นให้สะอาด แล้วถูด้วยไม้ถูพื้นที่ชุบน้ำบิดหมาดๆ
  - 6.2 พื้นกระเบื้อง กวาดด้วยไม้กวาดดอกหญ้าหรือไม้มีอบต้นฝุ่นให้สะอาด แล้วถูด้วยไม้ถูพื้นที่ชุบน้ำบิดหมาดๆ ถ้าพื้นสกปรกมาก ควรล้างด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือผงซักฟอกและทำความสะอาดเฉพาะที่สกปรก ไม่ควรใช้น้ำยาราดโดยตรงบนพื้นกระเบื้อง เพราะจะทำให้ส่วนที่เคลือบไว้หลุดออกมา
  - 6.3 พื้นหินขัด พื้นซีเมนต์ขัดเรียบ กวาดด้วยไม้กวาดดอกหญ้าหรือไม้มีอบต้นฝุ่นให้สะอาด แล้วถูด้วยไม้ถูพื้นที่ชุบน้ำบิดหมาดๆ ถ้าพื้นสกปรกมากควรล้างด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือผงซักฟอก แล้วใช้แปรงไนลอนขัดถูและกวาด ให้สะอาดด้วยไม้กวาดทางมะพร้าวอีกครั้งหนึ่ง
  - 6.4 พื้นกระเบื้องยางหรือเสื่อน้ำมัน ถ้าสกปรกมากควรขัดถูด้วยน้ำผสมผงซักฟอก แล้วใช้ผ้าชุบน้ำผงซักฟอก ควรระวังไม่ให้พื้นกระเบื้องถูกน้ำมากเพราะจะทำให้กระเบื้องร่อนและหลุดจากพื้น
7. หลักการปิดกวาด
  - 7.1 กวาดจากที่สูงมาหาที่ต่ำคือกวาดจากเพดาน ฝาผนัง หลังตู้ แล้วจึงกวาดพื้น เพราะถ้ากวาดจากที่ต่ำ ก่อนเมื่อกวาดที่สูงกว่าจะทำให้ฝุ่นผงตกสู่พื้น ต้องเสียเวลากวาดใหม่
  - 7.2 เมื่อทำการกวาดต้องกวาดไปข้างหน้า โดยกวาดฝุ่นผงไปกองไว้ในที่เดียวกันแล้วจึงดึงเศษผงทิ้ง ถ้าเป็นที่กว้างให้กวาดไปเป็นแถบ รวมฝุ่นผงเป็นหย่อมๆ แล้วโยกใส่ที่ตักผง
  - 7.3 กวาดจากด้านในออกด้านนอกและขณะกวาดไม่ควรยกปลายไม้กวาดสูงเกินไป จะทำให้ฝุ่นกระจาย
  - 7.4 ขณะทำการกวาด เพื่อป้องกันฝุ่นละอองเข้าจมูก เข้าปาก ผู้กวาดควรอยู่เหนือทิศทางลม
  - 7.5 ถ้าบริเวณที่มีฝุ่นหนามาก เมื่อทำการกวาดควรใช้ผ้าปิดปากปิดจมูก หรือใช้เครื่องดูดฝุ่นแทนไม้กวาด เพราะการดูดฝุ่นจะทำให้ฝุ่นฟุ้งกระจายน้อยกว่าการกวาด
8. หลักการเช็ดถู
  - 8.1 ก่อนการเช็ดถูพื้น ควรปิดกวาดเศษผง ฝุ่นออกให้หมด
  - 8.2 เช็ดถูบริเวณที่อยู่สูงก่อนการเช็ดถูส่วนที่อยู่ต่ำ เช่น เช็ดถูหลังตู้ก่อนตัวตู้ เช็ดถูตู้ก่อนเช็ดโต๊ะ เช็ดโต๊ะก่อนเช็ดพื้น
  - 8.3 ถูจากส่วนหน้าเข้าหาตัว โดยถูถอยหลัง เพื่อป้องกันรอยต่างจากการเหยียบพื้นที่ถูกแล้วและยังไม่แห้ง
  - 8.4 ใช้ผ้าที่ซับน้ำได้ดีและไม่มีละออง เช่น ผ้าขนหนู ผ้าฝ้าย ขณะถูต้องหมั่นซักผ้าบ่อยๆ
9. การดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดส่วนต่างๆ ภายในอาคาร
  - 9.1 ไม้กวาดขนไก่หลังจากใช้เสร็จแล้ว ต้องสะบัดฝุ่นออกให้หมด แล้วแขวนไว้ในที่ที่เหมาะสม ไม่เกาะกะ หรือมองดูรุงรังและไม่เปียกชื้น
  - 9.2 ไม้กวาดดอกหญ้า ควรทำที่แขวนโดยแขวนให้สูงกว่าพื้นเล็กน้อย จะทำให้ปลายไม้กวาดไม่แห้งกึ่ง ทำให้ไม่เสียรูปทรง เวลากวาดจะกวาดได้สะดวก
  - 9.3 ไม้กวาดหยากไย่ เมื่อใช้เสร็จแล้วควรตั้งหยากไย่ที่ติดอยู่กับไม้กวาดออกให้หมดและนำไปเก็บโดยตั้งพิงไว้กับฝาผนัง ให้ปลายไม้ด้านที่กวาดอยู่ด้านบน
  - 9.4 เครื่องดูดฝุ่น ควรทำความสะอาดตามคู่มือการใช้งานอย่างเคร่งครัด เพื่อจะช่วยยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานที่สุด
  - 9.5 ฟองน้ำหลังใช้แล้วต้องล้างให้สะอาด บีบน้ำออกและผึ่งให้แห้ง
  - 9.6 แปรงไนลอน เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องใช้น้ำฉีดล้างให้สะอาดแล้วแขวนตากไว้
  - 9.7 ผ้าถูพื้นชนิดต่างๆ ต้องซักให้สะอาด สะบัดหรือบีบไล่เศษผงออกให้หมด แขวนไว้โดยให้ปลายเหนือจากพื้นเล็กน้อย เพื่อให้แห้งและไม่วางหรือแขวนตากฝน เพราะจะทำให้ด้ามเป็นสนิมและฝุกร่อนได้ง่าย
10. การดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
  - 10.1 สารซักฟอก หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท เก็บในที่แห้งและให้พ้นมือเด็ก
  - 10.2 น้ำยาล้างจาน หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวก
  - 10.3 น้ำยาขัดและผงขัด หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวกแต่ให้พ้นมือเด็ก

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 1013
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทำความสะอาดห้องน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์ และการจัดเครื่องใช้ในห้องน้ำ
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้มีทักษะในทำความสะอาดห้องน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์และการจัดเครื่องใช้ในห้องน้ำขั้นพื้นฐาน สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานในการปฏิบัติงานได้จำกัด โดยมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10131 เลือกวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์	1. กำหนดงานที่จะทำความสะอาดภายในห้องน้ำ 2. เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ได้เหมาะสม 3. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ได้เหมาะสม	การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
10132 ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์	1. เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ 2. ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ตามขั้นตอน 3. ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ด้วยความระมัดระวัง	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
10133 จัดเครื่องใช้ในห้องน้ำ	1. แยกประเภทเครื่องใช้ในห้องน้ำ 2. จัดวางเครื่องใช้ในห้องน้ำได้ถูกต้องเหมาะสม	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. มีทักษะในการเลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องน้ำ
2. มีทักษะในการทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์
3. มีทักษะในการจัดวางเครื่องใช้ในห้องน้ำ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะการใช้งานของวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องน้ำ
2. มีความรู้เกี่ยวกับการทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์
3. มีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับลักษณะงานทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ได้เหมาะสม)
2. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ได้เหมาะสม)
3. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (จัดเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ได้เหมาะสม)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์ได้ถูกต้องตามขั้นตอน)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (กำหนดงานที่จะทำความสะอาดภายในห้องน้ำ)
2. แบบสัมภาษณ์ (แยกประเภทเครื่องใช้ในห้องน้ำได้ถูกต้อง)
3. แบบสัมภาษณ์ (จัดวางเครื่องใช้ในห้องน้ำได้ถูกต้องเหมาะสม)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ห้องน้ำ คือ ห้องที่สมาชิกใช้ร่วมกันเป็นประจำ ตลอดจนแขกผู้มาเยี่ยมเยือน เครื่องสุขภัณฑ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการชำระล้างให้เกิดสุขอนามัย

1. ลักษณะงานที่จะทำความสะอาดในห้องน้ำ
  - 1.1 งานทำความสะอาดเครื่องสุขภัณฑ์
  - 1.2 งานทำความสะอาดผนังห้องน้ำ
  - 1.3 งานทำความสะอาดพื้นห้องน้ำ
2. การเลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดห้องน้ำ
  - 2.1 เครื่องสุขภัณฑ์ แผ่นหรือแปรงใยสังเคราะห์ เช่น แปรงไถล่อน แผ่นขัดใยสังเคราะห์
  - 2.2 พื้นห้องน้ำ แผ่นหรือแปรงใยสังเคราะห์ เช่น แปรงไถล่อน แผ่นขัดใยสังเคราะห์
  - 2.3 ผนังห้องน้ำ แผ่นหรือแปรงใยสังเคราะห์ เช่น แปรงไถล่อน แผ่นขัดใยสังเคราะห์ อุปกรณ์อื่นๆ ถังน้ำ ถังมือยาง ชันน้ำ ฟองน้ำ ผ้าสะอาด ผ้าปิดจมูกและปาก รองเท้ายางหรือรองเท้านูทยาง
3. การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องน้ำและเครื่องสุขภัณฑ์
  - 3.1 สารซักฟอก ใช้งานตามที่ระบุในฉลาก

- 3.2 น้ำยาขจัดคราบและน้ำยาดับกลิ่นฆ่าเชื้อ ใช้ทำความสะอาดพื้น ชัดสุกกลิ่นตามที่ระบุไว้ในฉลาก
- 3.3 น้ำยาเช็ดกระจก ใช้กำจัดคราบสกปรกต่างๆ บนกระจก ก่อนใช้ควรอ่านข้อแนะนำวิธีใช้ในฉลากที่ติดบนผลิตภัณฑ์เพื่อความปลอดภัยและสุกกลิ่นไม่เสียหายชำรุด
4. ข้อควรระวังในการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายในอาคาร
  - 4.1 ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ให้เหมาะสมกับงานทำความสะอาด
  - 4.2 ขณะปฏิบัติงานควรสวมถุงมือยาง และรองเท้าบูทยาง ภายหลังจากการใช้หรือหยิบจับควรงดสวมถุงมือยาง รองเท้าบูทยาง และมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้ง
  - 4.3 ระวังอย่าให้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเข้าตา ถูกผิวหนัง หรือสูดดม และห้ามรับประทาน
5. หลักในการทำความสะอาดห้องน้ำ
  - 5.1 สะอาด แฉง และมีกลิ่นหอม นำถึงขยะ กระดาษชำระ และผลิตภัณฑ์ใช้ทำความสะอาด สะอาดร่างกายที่อยู่ภายในห้องน้ำออก
  - 5.2 ความสะอาดจากบนลงล่างและด้านในออกด้านนอก
  - 5.3 ทำความสะอาดบริเวณที่ยากก่อนโดยเฉพาะซอกมุม
  - 5.4 เช็ด ถู ไปในทิศทางเดียวกัน
  - 5.5 ใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวัสดุและพื้นผิวที่จะทำความสะอาด
6. ขั้นตอนการทำความสะอาดห้องน้ำ
  - 6.1 ฝาผนังห้องน้ำ เพดานและหน้าต่าง ใช้ไม้กวาดเทยกไว้กวาดเทยกไว้และตัวแฉงที่ติดอยู่ออกให้หมด และถ้าสกปรกเป็นคราบควรใช้น้ำสบู่หรือผงซักฟอกขจัดให้สะอาด โคมไฟหรือหลอดไฟ ใช้ผ้าเช็ดให้สะอาด
  - 6.2 พื้นห้องน้ำ พื้นกระเบื้อง ส่วนใหญ่คราบสกปรกและเชื้อราดำมักจะเกิดขึ้นในห้องน้ำที่อับชื้น โดยเฉพาะบริเวณร่องยาแนวกระเบื้องหรือมุมห้องที่มีน้ำขัง ควรทำความสะอาดโดยใช้น้ำยาทำความสะอาดห้องน้ำเพื่อขจัดคราบต่างๆ สกปรก ที่อยู่ตามร่องกระเบื้องแล้วใช้แปรงขัดออก ปูนเปลือยคุณสมบัติของปูนเปลือยนั้นไม่เหมือนกระเบื้อง ทำให้เกิดตะไคร่น้ำได้ง่ายกว่าจึงต้อง หมั่นทำความสะอาดและดูแลรักษาให้แห้งอยู่เสมอในจุดที่เกิดตะไคร่น้ำ ให้ฉีดน้ำยาฆ่าเชื้อราและตะไคร่น้ำบนพื้นผิวปูนเปลือยทิ้งไว้ประมาณ 10 นาที แล้วล้างออกทิ้งไว้ให้แห้ง
7. การทำความสะอาดเครื่องสุขภัณฑ์
  - 7.1 อ่างล้างหน้า ใช้ฟองน้ำเช็ดถูแล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาดอาจใช้น้ำยาทำความสะอาดผสมน้ำในอัตราส่วนที่แนะนำในฉลาก นำมาขัดล้างอ่างล้างหน้า ทิ้งไว้ประมาณ 5-10 นาที แล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด เช็ดให้แห้งด้วยผ้าสะอาด
  - 7.2 หัวก๊อกน้ำต่างๆ ส่วนมากจะทำด้วยโครเมียม ควรเช็ดน้ำให้แห้งใช้ผ้าชุบน้ำยาขัดถูให้เงางาม
  - 7.3 รวาทาดผ้า ใช้ผ้าชุบน้ำยาขัดทำความสะอาด
  - 7.4 โถสุขภัณฑ์ใช้แปรงขนอ่อนชุบน้ำยาล้างโถสุขภัณฑ์ หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ขัดเบาๆ จนครบสกปรกออกหมดแล้ว ด้วยน้ำสะอาด
8. ประเภทเครื่องใช้ในห้องน้ำ
  - 8.1 เครื่องใช้ในการทำความสะอาดร่างกาย เช่น สบู่ล้างมือ ผ้าเช็ดมือ กระดาษชำระ พรหมเช็ดเท้า
  - 8.2 เครื่องใช้ในการทำความสะอาดห้องน้ำ เช่น น้ำยาล้างโถสุขภัณฑ์ น้ำยาเช็ดถูพื้น
9. การจัดวางเครื่องใช้ในห้องน้ำ
  - 9.1 เครื่องใช้ในการทำความสะอาดร่างกาย
    - สบู่ ยาสระผม ควรจัดวางไว้ตรงบริเวณอ่างอาบน้ำหรือใกล้กับฝักบัวเพื่อความสะดวกในการหยิบใช้
    - แปรงสีฟัน ยาสีฟันควรจัดวางไว้บริเวณอ่างล้างหน้าด้านใดด้านหนึ่งเพื่อสะดวกในการหยิบใช้และมองดูสวยงาม
  - 9.2 เครื่องใช้ในการทำความสะอาดห้องน้ำ
    - การจัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องน้ำ ควรล้างให้สะอาดผึ่งให้แห้งก่อนนำไปเก็บในบริเวณที่อากาศถ่ายเทได้ดี ส่วนน้ำยาและผงซักฟอกควรปิดฝาให้สนิทและเก็บในที่เย็นไม่มีแสงแดด

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. วัสดุหกรมรวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 1021
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เลือกใช้ ดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ ใช้ทักษะในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคารได้ตามที่กำหนดและสามารถเลือกใช้ วัสดุ-อุปกรณ์ จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานในการปฏิบัติงานได้จำกัด โดยมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10211 แยกประเภทวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร	1. กำหนดงานทำความสะอาดภายนอกอาคาร 2. บอกประเภทของวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร 3. อธิบายลักษณะการใช้งานของวัสดุอุปกรณ์แต่ละประเภทได้	การสัมภาษณ์
10212 ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร	1. เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดภายนอกอาคารได้ 2. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดภายนอกอาคารได้	การสัมภาษณ์
10213 ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร	1. ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์และทำความสะอาดด้วยได้ 2. จัดเก็บผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร	การสัมภาษณ์
10214 มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำความสะอาดภายนอกอาคาร	1. เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงาน 2. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ด้วยความระมัดระวัง	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. มีทักษะในการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภายนอกอาคาร
2. มีทักษะในการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคารได้เหมาะกับงาน
3. มีทักษะในการดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. มีความรู้เกี่ยวกับชนิดของวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภายนอกอาคาร
2. มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
3. มีความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคารได้)
2. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (จัดเก็บผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคารได้)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (เตรียมความพร้อมก่อนทำความสะอาดภายนอกอาคารได้)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคารด้วยความระมัดระวัง)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (กำหนดงานทำความสะอาดภายนอกอาคาร)
2. แบบสัมภาษณ์ (บอกประเภทของวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร)
3. แบบสัมภาษณ์ (อธิบายการใช้งานของวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคารได้)
4. แบบสัมภาษณ์ (เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคารได้)
5. แบบสัมภาษณ์ (ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภายนอกอาคารได้)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. งานทำความสะอาดภายนอกอาคาร ได้แก่ พื้น ผนัง
2. ประเภทของวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภายนอกอาคาร
  - 2.1 วัสดุ-อุปกรณ์สำหรับปัดและกวาด
  - 2.2 วัสดุ-อุปกรณ์สำหรับเช็ดถู
  - 2.3 วัสดุ-อุปกรณ์สำหรับขัด
3. วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดผนัง ได้แก่ ไม้กวาดขนไก่ ไม้กวาดเสี้ยนตาล ฟองน้ำ ผ้าสะอาด และเครื่องดูดฝุ่น
4. วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดพื้น ได้แก่ ไม้กวาดดอกหญ้า ไม้กวาดทางมะพร้าว แผ่นขัด แปรงพลาสติก แปรงไนลอน แปรงกบมะพร้าว แปรงทองเหลือง ไม้กวาดทางมะพร้าว ผ้าถูพื้น ฟองน้ำ ไม้ถูพื้นถึงน้ำและกะละมัง
5. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนัง ได้แก่ สารซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาขัดและผงขัดใช้ร่วมกับวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคารประเภทต่างๆ
6. ลักษณะการใช้งาน
  - 6.1 ไม้กวาดขนไก่ใช้สำหรับปัดฝุ่นตามผนัง ขอบหน้าต่าง โดยต้องใช้ในบริเวณที่แห้งเท่านั้น
  - 6.2 ไม้กวาดดอกหญ้า ใช้สำหรับกวาดพื้นที่แห้งและเรียบ เช่น พื้นไม้ พื้นซีเมนต์ขัดเรียบ พื้นหินขัด พื้นกระเบื้อง

- 6.3 ไม้กวาดเสียนตาล ชนิดที่มีด้ามยาว ใช้สำหรับกวาด หยากไยบนเพดานหรือกวาดบริเวณที่อยู่ไกลและเอื้อมไม่ถึง
- 6.4 ไม้กวาดทางมะพร้าว ใช้กวาดพื้นผิวที่หยาบหรือกวาดพื้นที่มีน้ำขัง ใช้กวาดน้ำเพื่อล้างพื้นประเภทต่างๆ
- 6.5 เครื่องดูดฝุ่น ใช้แทนไม้กวาดเกือบทุกประเภท โดยเลือกใช้หัวเครื่องดูดฝุ่นให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นผิวที่จะทำความสะอาด
- 6.6 แผ่นขัด ใช้ขัดถูคราบสกปรกที่พื้นกระเบื้องใช้ร่วมกับน้ำยาขัดหรือผงขัด
- 6.7 แปรงกบมะพร้าว ใช้ขัดมุงลวด พื้นไม้ พื้นกระเบื้อง พื้นซีเมนต์ที่ไม่ต้องการให้เห็นรอยขีด
- 6.8 แปรงทองเหลืองใช้ขัดพื้นไม้ พื้นซีเมนต์ พื้นหินขัดที่สกปรกมากใช้น้ำราดพื้นให้เปียกก่อนทำการขัด
- 6.9 ฟองน้ำ ใช้ซับน้ำออกจากเครื่องใช้หรือเช็ดถูคราบสกปรก
- 6.10 ไม้ถูพื้นใช้ถูพื้นต่างๆ ภายในอาคาร
- 6.11 ถังน้ำและกะละมังใช้ใส่น้ำเพื่อซักล้างและทำความสะอาดสิ่งของต่างๆ
7. การเลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภายนอกอาคาร
  - 7.1 การปิดกวาด
    - ไม้กวาดขนไก่ใช้สำหรับปิดฝุ่นตามชั้นวางของ หลังตู้หรือตามเฟอร์นิเจอร์ โดยต้องใช้ในบริเวณที่แห้งเท่านั้น
    - ไม้กวาดดอกหญ้า ใช้สำหรับกวาดพื้นที่แห้งและเรียบ เช่น พื้นไม้ พื้นซีเมนต์ขัดเรียบ พื้นหินขัด พื้นกระเบื้อง
    - ไม้กวาดเสียนตาล ใช้กวาดที่สูง ใช้สำหรับกวาด หยากไยบนเพดานหรือกวาดบริเวณที่อยู่ไกลและเอื้อมไม่ถึง
  - 7.2 การเช็ดถู
    - ผ้าถูพื้น เส้นด้าย ฟองน้ำ ต้องสะอาด ไม่ทิ้งฝุ่น คราบ หรือเส้นใยผ้าหลังเช็ดถู ไม่ทำลายพื้นผิว และมีขนาดกว้าง พอสมควรซึ่งจะทำให้งานเสร็จเร็ว
    - ไม้ถูพื้นมีด้ามจับเหมาะสมมือ สะดวกต่อการใช้งาน ไม่ยุ่งยากในการถอดออกและล้างโครงสร้างของ ไม้ถูพื้นควรแข็งแรงทนทานต่อการใช้งาน
  - 7.3 การขัด
    - เลือกใช้ให้เหมาะกับพื้นผิว ไม่ทำลายพื้นผิวให้สึกกร่อน เช่น พื้นกระเบื้องให้ใช้แปรงที่ทำจากวัสดุอ่อนๆ ไม่แข็ง ไม่ใช้แปรงพลาสติกหรือแปรงลวด
    - มีด้ามหรือที่จับเหมาะสม ไม่ฝุกกร่อนได้ง่าย
    - แปรงแน่น เรียบเสมอ มีความแข็งแรง ผลึกติดแน่นกับด้ามหรือแผ่นไม้ แผ่นพลาสติก
  - 7.4 เครื่องดูดฝุ่น
    - ก่อนใช้งานควรศึกษาคู่มือการใช้งานให้เข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำ
    - ประกอบต่อท่อหัวแปรงดูดฝุ่นให้แน่นไม่ให้เกิดรอยรั่วของอากาศ ถ้าไม่แน่นมอเตอร์จะทำงานหนักหรือไหม้ได้
    - ห้ามดูดฝุ่นที่เป็นเศษแก้ว เศษใบมีดหรือบุหรีที่กำลังติดไฟเพราะจะทำให้ตัวเครื่องเสียหาย
    - ไม่ควรใช้เครื่องดูดฝุ่นกับพื้นอาคารที่เป็นรอยง่าย
    - หมั่นถอดตัวกรองหรือตะแกรงดักฝุ่นออกมาทำความสะอาดเพราะถ้าอุดตันจะดูดฝุ่นได้ไม่เต็มที่และเปลืองไฟ
  - 7.5 ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด
    - สารซักฟอก ใช้งานตามที่ระบุในฉลาก เช่น ใช้ทำความสะอาดเสื้อผ้า ซักล้างทั่วไป
    - น้ำยาล้างจาน ก่อนการเลือกใช้ควรศึกษาฉลากและพิจารณาถึงส่วนผสมและคุณสมบัติให้เหมาะสม
    - น้ำยาขัดและผงขัด การใช้ ใช้ทำความสะอาดพื้น ขัดภาชนะตามที่ระบุไว้ในฉลาก
8. หลักการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดอาคาร
  - 8.1 ต้องปลอดภัยในการทำงาน
  - 8.2 ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ค่าใช้จ่าย พลังงานไฟฟ้า และน้ำ
  - 8.3 ขั้นตอนการใช้งานและบำรุงรักษาอย่า ไม่ซับซ้อน
  - 8.4 มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งานทำจากวัสดุที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
  9. การดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
    - 9.1 ไม้กวาดขนไก่ หลังจากใช้เสร็จแล้ว ต้องสะอาดฝุ่นออกให้หมด แล้วแขวนไว้ในที่เหมาะสม
    - 9.2 ไม้กวาดดอกหญ้า ควรทำที่แขวนโดยแขวนให้สูงกว่าพื้นเล็กน้อย ทำให้ปลายไม้กวาดไม่หักงอไม่เสียรูปทรง
    - 9.3 ไม้กวาดทางมะพร้าว ล้างให้สะอาด เก็บในที่ร่มและแห้ง โดยการแขวนหรือวางราบกับพื้นวางตั้ง
    - 9.4 ไม้กวาดเสียนตาล เมื่อใช้เสร็จแล้วควรดึงหยาบไยที่ติดอยู่กับไม้กวาดออกให้หมด เก็บโดยตั้งพิง ไว้กับฝาผนัง ให้ปลายไม้กวาดอยู่ด้านบน
    - 9.5 เครื่องดูดฝุ่น ควรทำความสะอาดตามคู่มือการใช้อุปกรณ์อย่างเคร่งครัด เพื่อจะช่วยให้อายุการใช้งาน
    - 9.6 แผ่นขัด ฟองน้ำ หลังใช้แล้วต้องล้างให้สะอาด บิบน้ำออกและผึ่งให้แห้ง
    - 9.7 แปรงทองเหลือง เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องล้างให้สะอาดและตากให้แห้งสนิทก่อน เพื่อป้องกันสนิม
    - 9.8 แปรงเสียนตาล เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องใช้น้ำฉีดล้างให้สะอาดแล้วแขวนตากไว้
    - 9.9 ผ้าถูพื้นชนิดต่างๆ ต้องซักให้สะอาด สะบัดหรือบีบไล่เศษผงออกให้หมด แขวนไว้โดยให้ปลายเหนือจากพื้นเล็กน้อย เพื่อให้แห้งและไม่วางหรือแขวนตากฝน

เพราะจะทำให้ด้ามเป็นสนิมและฝูร่อนได้ง่าย

10. การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร

10.1 สารซักฟอก หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท เก็บในที่แห้งและให้พ้นมือเด็ก

10.2 น้ำยาล้างจาน หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวกแต่ให้พ้นมือเด็ก

10.3 น้ำยาขัด ผงขัด หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวกแต่ให้พ้นมือเด็ก

11. เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงาน

11.1 เตรียมความพร้อมร่างกาย

- สวมเสื้อผ้ามิดชิด รัดกุม สะดวก เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

- ใส่อุปกรณ์ป้องกันต่างๆ ได้แก่ เสื้อคลุม ถุงมือยาง หมวกคลุมผม และผ้าปิดปากจมูกให้เรียบร้อย

11.2 เตรียมความพร้อมอุปกรณ์

- ตรวจสอบสภาพของวัสดุอุปกรณ์ในการทำความสะอาดก่อนนำไปใช้

- เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น

- เตรียมถังน้ำและใส่น้ำสะอาด พร้อมผ้าสำหรับการเช็ดทำความสะอาด

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. utschahrrmmร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน

2. การสัมภาษณ์

3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 1022
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคารขั้นพื้นฐาน สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานในการปฏิบัติงานได้จำกัด โดยมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10221 เลือกว่าวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร	1. เลือกว่าวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคารได้ 2. ใช่ว่าวัสดุ-อุปกรณ์ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร	การสัมภาษณ์
10222 ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร	1. เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนัง 2. ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
10223 ดูแลรักษาและจัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร	1. ดูแลวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร 2. จัดเก็บผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. มีทักษะในการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร
2. มีทักษะในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร
3. มีทักษะในการดูแลรักษา จัดเก็บวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. มีความรู้เกี่ยวกับคำแนะนำที่ติดมากับผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด
2. มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานภายนอกอาคาร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคารได้)
2. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคารได้ถูกต้องตามขั้นตอน)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (จัดเก็บผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคารได้)
2. แบบสัมภาษณ์ (ดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนังภายนอกอาคาร)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาด
  - 1.1 การปิดและกวาด
    - ไม่กวาดขนไก่ใช้สำหรับปิดฝุ่นตามผนัง โดยต้องใช้ในบริเวณที่แห้งเท่านั้น
    - ไม่กวาดดอกหญ้า ใช้สำหรับกวาดพื้นที่แห้งและเรียบ เช่น พื้นไม้ พื้นซีเมนต์ขัดเรียบ พื้นหินขัดพื้นกระเบื้อง
    - ไม่กวาดเสี้ยนตาลชนิดที่มีด้ามยาว หรือไม้กวาดหยากไย่ ลักษณะการใช้งานใช้กวาดที่สูง ใช้สำหรับกวาด หยากไย่บนเพดานหรือกวาดบริเวณที่อยู่ไกลและเอื้อมไม่ถึง
  - 1.2 การเช็ดถู
    - ผ้าถูพื้น เส้นด้าย ฟองน้ำ ต้องสะอาด ไม่ทิ้งฝุ่น คราบ หรือเส้นใยผ้าหลังเช็ดถู ไม่ทำลายพื้นผิว และมีขนาดกว้าง พอสมควรซึ่งจะทำให้ทำงานเสร็จเร็ว
    - ไม้ถูพื้นมีด้ามจับเหมาะสมมือ สะดวกต่อการใช้งาน ไม่ยุ่งยากในการถอดออกและโครงสร้างของไม้ถูพื้นควรแข็งแรงทนทานต่อการใช้งาน
  - 1.3 การขัด
    - เลือกใช้ให้เหมาะกับพื้นผิว ไม่ทำลายพื้นผิวให้สึกกร่อน เช่น พื้นกระเบื้องให้ใช้แปรงที่ทำจากวัสดุอ่อนๆ ไม่แข็ง
    - มีด้ามหรือที่จับเหมาะสม ไม่ฝุ่กร่อนได้ง่าย
    - แปรงแน่น เรียบเสมอ มีความแข็งแรง ผลักติดแน่นกับด้ามหรือแผ่นไม้ แผ่น พลาสติก
  - 1.4 เครื่องดูดฝุ่น
    - ก่อนใช้งานควรศึกษาคู่มือการใช้งานให้เข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำ
    - ประกอบต่อท่อหัวแปรงดูดฝุ่นให้แน่นไม่ให้เกิดรอยรั่วของอากาศ ถ้าไม่แน่นมอเตอร์จะทำงานหนักหรือไหม้ได้
    - ห้ามดูดฝุ่นที่เป็นเศษแก้ว เศษใบมีดหรือบุหรีที่กำลังติดไฟเพราะจะทำให้ตัวเครื่องเสียหาย

- ไม่ควรใช้เครื่องดูดฝุ่นกับพื้นอาคารที่เป็นรอยง่าย
- 2. หลักการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ในการทำความสะอาดอาคาร
  - 2.1 ต้องปลอดภัยในการทำงาน
  - 2.2 ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ค่าใช้จ่าย พลังงานไฟฟ้า และน้ำ
  - 2.3 มีขั้นตอนการใช้งานและบำรุงรักษาง่าย ไม่ซับซ้อน
  - 2.4 มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน
  - 2.5 ทำจากวัสดุที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
- 3. วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดผนัง ได้แก่ ไม้กวาดขนไก่ ไม้กวาดเสียนตาล พองน้ำ ผ้าสะอาด และเครื่องดูดฝุ่น
- 4. วัสดุ-อุปกรณ์ทำความสะอาดพื้น ได้แก่ ไม้กวาดดอกหญ้า ไม้กวาดทางมะพร้าว แผ่นขัด แปรงพลาสติก แปรงไนลอน แปรงกามมะพร้าว แปรงทองเหลือง ไม้กวาดทางมะพร้าว ผ้าถูพื้น พองน้ำ ไม้ถูพื้นถึงน้ำและกะละมัง
- 5. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร ได้แก่ สารซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาขัดและผงขัดใช้ร่วมกับวัสดุ-อุปกรณ์ ทำความสะอาดภายในอาคารประเภทต่างๆ
- 6. การทำความสะอาดผาผนัง
  - 6.1 กวาดด้วยไม้กวาดขนไก่หรือใช้เครื่องดูดฝุ่น
  - 6.2 ใช้ผ้าชุบน้ำบิดพอหมาดๆ เช็ดให้ทั่ว ถ้าเป็นผาผนังซีเมนต์ขัดเรียบ กระเบื้องเคลือบใช้พองน้ำเช็ดด้วยน้ำยาขัดหรือผงซักฟอก เช็ดให้สะอาดอีกครั้งด้วยน้ำสะอาด
  - 6.3 ใช้ผ้าชุบบิดหมาดเช็ดให้ทั่ว ถ้าเป็นประตู หน้าต่างกระจกใช้น้ำยาเช็ดกระจก แล้วเช็ดด้วยผ้าแห้ง
  - 6.4 ถ้าประตู หน้าต่างมีมุ้งลวดที่ถอดมุ้งลวดออกแล้วทำความสะอาดด้วยน้ำผสมผงซักฟอกขัดด้วยแปรงพลาสติก
- 7. การทำความสะอาดพื้น
  - 7.1 พื้นไม้ กวาดด้วยไม้กวาดดอกหญ้าให้สะอาด แล้วถูด้วยไม้ถูพื้นที่ชุบน้ำบิดหมาดๆ
  - 7.2 พื้นกระเบื้อง กวาดด้วยไม้กวาดดอกหญ้าให้สะอาด แล้วถูด้วยไม้ถูพื้นที่ชุบน้ำบิดหมาดๆ

ถ้าพื้นสกปรกมากควรล้างด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือผงซักฟอกและทำความสะอาดเฉพาะที่สกปรก ไม่ควรใช้น้ำยาราดโดยตรงบนพื้นกระเบื้อง เพราะจะทำให้ส่วนที่เคลือบไว้อุดออกมา

  - 7.3 พื้นหินขัด พื้นซีเมนต์ กวาดด้วยไม้กวาดดอกหญ้าให้สะอาด แล้วถูด้วยไม้ถูพื้นที่ชุบน้ำบิดหมาดๆ ถ้าพื้นสกปรกมากควรล้างด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือผงซักฟอก แล้วใช้แปรงทองเหลืองขัดถูและกวาดให้สะอาดด้วยไม้กวาดทางมะพร้าวอีกครั้งหนึ่ง
  - 7.4 พื้นปูนซีเมนต์ขัดหยาบ กวาดฝุ่นผงและใบไม้ด้วยไม้กวาดทางมะพร้าวไปในทางเดียวกัน กวาดรวมกันแล้ว ใช้ที่ตักผง ตักใส่ถังขยะ
- 8. การดูแลรักษาวัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดอาคาร
  - 8.1 ไม้กวาดขนไก่ หลังจากใช้เสร็จแล้ว ต้องสะบัดฝุ่นออกให้หมด แล้วแขวนไว้ในที่ที่เหมาะสม ไม่เกาะ หรือมองดูรุงรังและไม่เปียกชื้น
  - 8.2 ไม้กวาดดอกหญ้า ควรทำที่แขวนโดยแขวนให้สูงกว่าพื้นเล็กน้อย จะทำให้ปลายไม้กวาดไม่หักงอ ทำให้ไม่เสียรูปทรง เวลากวาดจะกวาดได้สะดวก
  - 8.3 ไม้กวาดทางมะพร้าว เมื่อใช้เสร็จแล้วควรล้างให้สะอาด ตากแดดให้แห้ง โดยวางราบกับพื้นหรือตั้งให้ปลายชี้ขึ้นด้านบนและให้ตามตั้งอยู่บนพื้น หรือจะใช้วิธีแขวนให้ปลายพินพื้นพอสมควรก็ได้
  - 8.4 ไม้กวาดเสียนตาลชนิดที่มีตัวยาว หรือไม้กวาดหยากโยเมื่อใช้เสร็จแล้วควรตั้งหยากโยที่ติดอยู่กับไม้กวาดออกให้หมดและนำไปเก็บโดยตั้งพิงไว้กับผาผนัง ให้ปลายไม้กวาดอยู่ด้านบน
  - 8.5 เครื่องดูดฝุ่น ควรทำความสะอาดตามคู่มือการใช้อุปกรณ์อย่างเคร่งครัด เพื่อจะช่วยยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานที่สุด
  - 8.6 แผ่นขัด พองน้ำ หลังใช้แล้วต้องล้างให้สะอาด บิบน้ำออกและผึ่งให้แห้ง
  - 8.9 แปรงพลาสติก หลังใช้งานแล้วต้องล้างให้สะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง
  - 8.10 แปรงทองเหลือง เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องล้างให้สะอาดและตากให้แห้งสนิทก่อน เพื่อป้องกันสนิม
  - 8.11 แปรงกามมะพร้าว เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องใช้น้ำฉีดล้างให้สะอาดแล้วแขวนตากไว้
  - 8.12 แปรงเสียนตาล เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องใช้น้ำฉีดล้างให้สะอาดแล้วแขวนตากไว้
  - 8.13 ผ้าถูพื้นชนิดต่างๆ ต้องซักให้สะอาด สะบัดหรือบีบไล่เศษผงออกให้หมด แขวนไว้โดยให้ปลายเหนือจากพื้นเล็กน้อย เพื่อให้แห้งและไม่วางหรือแขวนตากฝน เพราะจะทำให้ตามเป็นสนิมและฟูร่อนได้ง่าย
- 9. การจัดเก็บผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายนอกอาคาร
  - 9.1 สารซักฟอก ชนิดผง และชนิดของเหลว การเก็บรักษา หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท เก็บในแห้งและให้พ้นมือเด็ก
  - 9.2 น้ำยาล้างจาน หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวก แต่ให้พ้นมือเด็ก
  - 9.3 น้ำยาขัด ผงขัด หลังจากการใช้งานปิดฝาให้สนิท วางในที่หยิบใช้ได้สะดวก แต่ให้พ้นมือเด็ก

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. utschahkrrmrmrm/gllmashprrm (llam)

N/A

18. ralyshytkrbwnkrllyvrykprshmn (Assessment Description and Procedure)

1. karsngktdkarprrbtdngan
2. karsmshann
3. karrtdshbkarprrbtdngan

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 1023
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีทักษะระดับฝีมือเฉพาะทางและเทคนิคในการบำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร กระบวนการคิดและปฏิบัติที่หลากหลาย สามารถแก้ปัญหาทางเทคนิคควบคู่กับการใช้คู่มือและข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายใต้การแนะนำของผู้บังคับบัญชา

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10231 ดูแลสนามหญ้าและสวนในบริเวณอาคาร	1. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ดูแลสนามหญ้าและสวนได้อย่างถูกต้อง 2. ขั้นตอนในการบำรุงรักษาสนามหญ้าและสวน 3. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง	การสัมภาษณ์
10232 ดูแลรักษาบริเวณรั้วประตูและถนนเข้าอาคาร	1. จำแนกประเภทของรั้วประตูได้อย่างถูกต้อง 2. ขั้นตอนในการบำรุงรักษารั้วประตูและถนนเข้าอาคาร	การสัมภาษณ์
10233 กำจัดขยะมูลฝอย	1. จำแนกประเภทของขยะ 2. จัดเก็บได้อย่างถูกต้อง 3. กำจัดขยะได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

มีทักษะระดับฝีมือเฉพาะทางและเทคนิคในการบำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร มีทักษะในการเชื่อมโยงความรู้ในการปฏิบัติงานที่ได้รับผิดชอบมีทักษะด้านความปลอดภัยการสื่อสารด้วยภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาในประเทศอาเซียน และมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วิธีการ ในการบำรุงรักษาและดูแลบริเวณอาคาร มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจในภาษาต่างประเทศหรือภาษาในประเทศอาเซียนที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ดูแลสนามหญ้าและสวนในบริเวณอาคารได้)
2. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ใช้วัสดุอุปกรณ์ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (จำแนกประเภทของขยะ)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (จัดเก็บได้อย่างถูกต้อง)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (ขั้นตอนในการบำรุงรักษาสนามหญ้าและสวน)
2. แบบสัมภาษณ์ (จำแนกประเภทของวัชพืชรื้อได้อย่างถูกต้อง)
3. แบบสัมภาษณ์ (ขั้นตอนในการบำรุงรักษาวัชพืชรื้อและถนนเข้าอาคาร)
4. แบบสัมภาษณ์ (กำจัดขยะได้อย่างถูกต้อง)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสัมภาษณ์
2. การทดสอบการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ดูแลสนามหญ้าและสวนในบริเวณอาคาร
  - 1.1 วัสดุ-อุปกรณ์ดูแลสนามหญ้าและสวน ประกอบด้วย กรรไกรตัดหญ้า เครื่องตัดหญ้า ไม้กวาด ทางมะพร้าว บุงก็ กรรไกรตัด เลื่อยตัดแต่งกิ่ง
  - 1.2 ขั้นตอนในการบำรุงรักษาสนามหญ้าและสวน
    - 1.2.1 ตัดแต่งไม้พุ่มต่างๆ ในบริเวณอาคารให้เสร็จสิ้นก่อนตัดหญ้าเสมอ เก็บกวาดกิ่งใหญ่ ออกให้หมด ส่วนเศษใบเล็กๆ น้อยๆ ที่ตกอยู่ในสนามหญ้า พอเครื่องตัดหญ้าตัดผ่าน เครื่องที่มีกล่องเก็บหญ้าจะดูดเก็บเศษใบไม้เหล่านี้ไปได้
    - 1.2.2 เดินสำรวจสนามให้รอบ ดูว่ามีเศษอิฐเศษหินหลงมาอยู่ในสนามหญ้าของเราหรือไม่ ถ้าเจอก็เก็บออกให้หมด
    - 1.2.3 เวลาที่เหมาะสมสำหรับการตัดหญ้าประมาณบ่ายสามโมง เพราะเป็นเวลาที่ไม่ร้อนเกินไปถูกแดดจนน้ำค้างแห้งดีแล้ว ใบหญ้าที่ยังขึ้นจะตัดยากกว่าใบหญ้าที่แห้ง
    - 1.2.4 หลังการตัดหญ้าเมื่อตัดหญ้าในสนามเสร็จ อย่าปล่อยให้เศษหญ้าหลงเหลืออยู่ในสนามใช้ไม้กวาดทางมะพร้าว กวาดใส่บุงก็
  - 1.3 การปรับปรุงสวน
    - 1.3.1 ไม่กระถาง หากพบว่าดินปลูกในกระถางเหลือน้อยลง จำเป็นจะต้องเติมดินลงในกระถางหรือไม่กระถางนั้นเจริญเติบโตเกินกว่าจะอยู่ในกระถางเดิมได้ ก็ควรจะเปลี่ยนกระถางหรือย้ายไม้นั้นลงปลูกในดินหรือทำการเปลี่ยนไม่กระถางใหม่
    - 1.3.2 พรรณไม้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้เถาเลื้อย เมื่อเจริญเติบโตจนเบียดกัน ต้องแยกออกบางต้นหรือตัดแต่งให้ได้ขนาดที่ต้องการ หากจุดใดพรรณไม้ตายไปก็ควรจะหาพรรณไม้นั้นๆ มาปลูกทดแทน หรือจะเปลี่ยนแปลงเป็นไม้ชนิดอื่นก็อาจทำได้ ทั้งนี้ต้องพิจารณาความเหมาะสมของพรรณไม้นั้นๆ ด้วย
- 1.4 ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง
  - 1.4.1 ก่อนทำการตัดหญ้าให้ตรวจสอบว่าไม่มีวัตถุแปลกปลอมอยู่ในสนามหญ้า อย่างเช่น ของเล่น ท่อนไม้หรือก้อนหิน
  - 1.4.2 ต้องมั่นใจว่าใบมีดของเครื่องตัดหญ้าที่คุณใช้มีความคมอยู่ตลอดเวลา ทุกครั้งที่ใช้
  - 1.4.3 ห้ามตรวจสอบเครื่องตัดหญ้าขณะที่เครื่องกำลังทำงานอยู่
  - 1.4.4 ห้ามใช้มือหรือเท้าเช็ดเศษหญ้าออกจากเครื่องตัดหญ้าขณะที่เครื่องกำลังทำงาน ให้ทำเมื่อปิด เครื่องแล้วเท่านั้น
  - 1.4.5 ก่อนใช้จะต้องมั่นใจว่าเครื่องป้องกันไม่หลุดหาย
  - 1.4.6 ถ้าจำเป็นต้องไปทำกิจกรรมอื่น ต้องปิดเครื่องตัดหญ้าก่อนทุกครั้ง
  - 1.4.7 สวมชุดป้องกัน เช่น แวนตา กางเกงขายาวและถุงมือ ไม่ควรใส่รองเท้าฟองน้ำ
2. ดูแลรักษาบริเวณรั้ว ลาน ถนน ทางเดิน และรั้วอาคาร
  - 2.1. ประเภทของวัสดุพื้นผิวของอาคารสถานที่ ประกอบด้วยวัสดุหลายอย่างที่แตกต่างกันตามประโยชน์ใช้งาน เช่น คอนกรีต ปูนซีเมนต์ ไม้ โลหะ หินอ่อน (แผ่น)

2.2 ขั้นตอนการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณรอบอาคาร ใช้วิธีการ เครื่องมือและอุปกรณ์ ตลอดจนวัสดุต้องทำความสะอาดให้เหมาะสมกับพื้นผิว รั้วแต่ละประเภท

2.2.1 เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุทำความสะอาดให้พร้อมทำความสะอาด

2.2.2 ทำความสะอาดเบื้องต้นก่อน โดยใช้ไม้กวาดอ่อนหรือไม้กวาดทางมะพร้าว บัดกวาดเศษดิน ผุ่น หิน ไปไม้หรือเศษขยะอื่นๆ เก็บและนำไปทิ้งในที่กำหนด

2.2.3 ทำความสะอาดคราบสกปรกหรือรอยเปื้อนที่ติดแน่น ตะไคร่น้ำ เชื้อรา ด้วยเครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุทำความสะอาดที่เหมาะสมกับพื้นผิวแต่ละชนิด ดังนี้

2.2.3.1 วัสดุไม้

2.2.3.1.1 ใช้ผ้านุ่มๆ ชุบน้ำผสมสบู่จางๆเช็ดก็เพียงพอ อย่าใช้น้ำมาก เพราะจะทำให้ผิวเป็นรอยดำงออย่าใช้น้ำยาที่มีส่วนผสมของแอมโมเนียหรือแอลกอฮอล์กับไม้เด็ดขาด

2.2.3.1.2 ใช้แลคเกอร์เคลือบผิวก็ให้ความเงางาม ใช้น้ำมัน บำรุงรักษาผิว เช่น Teak Oil หรือ Oil Stain ครบทุก 3 เดือน

2.2.3.1.3 รั้วไม้ที่มีศัตรูที่คอยทำลายความแข็งแรงตรวจสอบอยู่เสมอว่ามีบริเวณไหนที่ได้รับความเสียหายให้ทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่โดยทันที

2.2.3.2 วัสดุปูน หรือคอนกรีต และไม้เนื้ออ่อน

2.2.3.2.1 วัสดุปูนหรือคอนกรีต

1) ราดน้ำให้เปียกจากนั้นใช้ผงซักฟอกอุตสาหกรรมราดให้ทั่ว

2) ขัดคราบด้วยแปรงที่มีขนแข็งๆ ขัดให้สะอาด

3) ล้างออกด้วยน้ำสะอาดหลายๆ ครั้งหรือฉีดล้างด้วยน้ำที่มีแรงดันสูง (High-Pressure) ที่โรงงานหรือช่างควรวางในการใช้สารเคมีในการจัดคราบ กรดไฮโดรคลอริกเจือจาง, ผงซักฟอกอุตสาหกรรมหรือสารทำความสะอาดอื่นที่มีสารเคมีเป็นองค์ประกอบหลัก สามารถทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้ได้

ถ้าใช้อย่างไม่ถูกต้องอ่านขั้นตอนการเตรียมสารละลายและคำเตือนของผู้ผลิตสารเคมีอย่างละเอียดก่อนใช้ปฏิบัติตามข้อแนะนำความปลอดภัยและอัตราการผสมในการผสมสารเคมีควรเจือจางกรดด้วยการเติมน้ำที่เตรียมไว้ โดยไม่ควรเติมน้ำไปเจือจางกรดจนเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม

และควรปฏิบัติงานในที่ที่มีอากาศถ่ายเท กรดสามารถทำลายพื้นผิวของคอนกรีตได้ ในการใช้จึงจะต้องเจือจางก่อนและล้างทำความสะอาดทันทีหลังจากการใช้งาน

2.2.3.2.2 วัสดุไม้เนื้ออ่อน

1) ใช้ผ้านุ่มๆชุบน้ำผสมสบู่จางๆเช็ด

2) ฉีดน้ำล้างทำความสะอาด ถูพื้นให้แห้ง เป็นวัสดุที่ทำจากวัสดุสังเคราะห์ ไฟเบอร์ซีเมนต์ ไม่มีปัญหาเรื่องของแมลงกินไม้ แต่ความยืดหยุ่นจะน้อยกว่ารั้วไม้จริง

ถ้าเกิดการกระแทกแรงๆ สามารถหักได้ ควรระวังป้องกันไม่ให้เกิดการกระแทกกับรั้วโดยตรงไม่ควรใช้น้ำยาที่มีฤทธิ์กัดกร่อนรุนแรง

ประเภทใช้ทำความสะอาดสุขภัณฑ์หรือห้องน้ำ เพราะจะทำให้พื้นไม้เทียมเกิดรอยต่างเสียหายไม่สามารถแก้ไขได้

2.2.3.3 วัสดุโลหะ ใต้ถ้ำ เหล็ก อลูมิเนียม สแตนเลส

2.2.3.3.1 เหล็ก

1) ทำความสะอาดรั้วเหล็กด้วยน้ำเปล่า หรือน้ำมันสน

2) ขัดสนิมและคราบสีเกาออกด้วยแปรงลวดทองเหลือง เกรียงเหล็ก และกระดาษทรายจนถึงเนื้อโลหะ

3) เช็ดด้วยผ้าสะอาดแล้วรอให้แห้งสนิท

4) ทาสีรองพื้นแดงกันสนิม 2 รอบทิ้งไว้ให้แห้งอย่างน้อย 8 ชั่วโมง

2.2.3.3.2 อลูมิเนียม

1) ล้างด้วยน้ำสบู่ ฉีดด้วยน้ำสะอาดจนหมดคราบแล้วเช็ดด้วย ผ้า จนแห้งสนิทแล้ว ลอยดมีความคงทนสูงเนื่องจากไม่เป็นสนิม สีที่เคลือบไว้ก็ป้องกันผุหรือความชื้นได้ดีสีที่ซีดเกาไปตามกาลเวลาต้องดูแลทาสีใหม่ในเวลาที่เหมาะสม ห้ามกระแทกหรือโดนอะไรแรง

2.2.3.3.3 สแตนเลส

1) ทำความสะอาดทันทีที่พบรอยเปื้อนและผุ

2) ใช้น้ำสะอาดล้างและเช็ดให้แห้งด้วยผ้าเนื้อนุ่มหรือกระดาษชำระแผ่นใหญ่เมื่อใช้กรดทำความสะอาด

ควรใช้มาตรการป้องกันและระมัดระวังอย่างเหมาะสมขั้นตอนการจัดคราบต่างๆ เช่น รอยเปื้อน : น้ำมัน คราบน้ำมัน : ล้างด้วยสารละลายไฮโดรคาร์บอน / ออร์แกนิก (เช่น แอลกอฮอล์) แล้วล้างออกด้วยสบู่ / ผงซักฟอกอย่างอ่อน และน้ำ ล้างออกด้วยน้ำเย็น และเช็ดให้แห้ง สิ่งที่ไม่ควรทำกับพื้นผิวสแตนเลส

- อย่าใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่มีส่วนผสมของคลอไรด์ (Chlorides) และ เฮไลด์ (Helides) เช่น โบรมีน (Bromine) ไอโอดีน (Iodine) และ ฟลูออรีน (Fluorine)

- ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคทำความสะอาดสแตนเลส

- ใช้น้ำกรดไฮโดรคลอริก (HCl) ในการทำความสะอาด เพราะจะทำให้เกิดการกัดกร่อน แบบรูเข็มและแบบเป็นรอยร้าวได้

อย่าใช้ปริมาณสบู่และผงซักฟอกมากเกินไปในการทำทำความสะอาด เพราะอาจทิ้งคราบไว้บนพื้นผิวได้อย่าทำความสะอาดส่วนที่มีคราบฝังแน่นในขั้นตอนเดียว

ควรทำความสะอาดเบื้องต้นก่อนขัดคราบฝังแน่น

2.3. ขั้นตอนการทำทำความสะอาดถนน

2.3.1 กวาดด้วยไม้กวาดดอกหญ้าให้สะอาด

2.3.2 ถูด้วยไม้ถูพื้นชุบน้ำบิดหมาดๆ

2.3.3 ถ้าพื้นสกปรกมากควรล้างด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือผงซักฟอก

2.3.4 แล้วใช้แปรงทองเหลืองขัดถูและกวาดให้สะอาดด้วยไม้กวาดทางมะพร้าวอีกครั้งหนึ่ง

2.3.5 พื้นที่ผ่านการใช้งานและขาดการดูแลรักษามานาน ควรใช้น้ำยาทำความสะอาดแบบเข้มข้นจัดคราบสกปรก

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การสัมภาษณ์
2. การทดสอบการปฏิบัติงาน